

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія фізичної культури і спорту

Освітня програма «Фізична культура і спорт»

перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 4 від “20” листопада 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціологія фізичної культури і спорту
Освітня програма	«Фізична культура і спорт»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	4/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції –12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

<p>Мета та завдання дисципліни</p> <p>Мета: сприяти формуванню і поглибленню професійно-необхідних теоретичних знань і практичних умінь та навичок у майбутніх фахівців з соціологічного забезпечення умов діяльності у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>Завдання: оволодіти системою науково-прикладних знань і умінь, необхідних у майбутній професійній діяльності; сформувати у майбутнього фахівця науковий світогляд, професійно-соціологічну спрямованість, сприяти розвитку соціологічного мислення, ціннісного сприйняття педагогічної дійсності в контексті майбутньої професійної діяльності; забезпечити студентів знаннями про соціальні аспекти навчання рухових навичок, виховання і розвиток особистості в процесі тренування і змагання: прищепити фахівцям навички здійснювати мислительні операції, усвідомлювати причинно-наслідкові зв'язки, розвивати професійну самосвідомість.</p>
<p>Компетентності</p> <p>ЗК2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.</p> <p>ФК13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.</p>
<p>Програмні результати навчання</p> <p>ПРН3. Уміти обробляти соціологічні дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.</p> <p>ПРН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.</p> <p>ПРН13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості</p>

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Соціологія як наука про суспільство	Знати: роль соціології; основні характеристики об'єкта, предмета і методів соціології; сутність функцій та структури соціології. Вміти: оцінити роль соціології; узагальнити основні характеристики об'єкта, предмета і методів соціології; обґрунтувати сутність функцій та структури соціології.	Контрольні запитання. Творчі завдання. Тестові завдання. Написання рефератів
2.	Суспільство як специфічний об'єкт пізнання	Знати: сутність та типологію суспільств; характеристику соціальної структури суспільства. Вміти: аналізувати сутність та типологію суспільств; охарактеризувати соціальну структуру суспільства.	Контрольні запитання. Творчі завдання. Тестові завдання. Написання рефератів
3.	Соціологія фізичної культури і спорту як наука і навчальна дисципліна	Знати: об'єкт і предмет «Соціології фізичної культури і спорту»; базові категорії «Соціології фізичної культури і спорту»; завдання та функції «Соціології фізичної культури і спорту»; роль соціології фізичної культури і спорту в системі спеціальних наук Вміти: описати об'єкт і предмет «Соціології фізичної культури і спорту»; розкрити базові категорії «Соціології фізичної культури і спорту»; пояснити завдання та функції «Соціології фізичної культури і спорту»; обґрунтувати роль соціології фізичної культури і спорту в системі спеціальних наук	Контрольні запитання. Творчі завдання. Тестові завдання. Написання рефератів
4.	Фізична культура і спорт в системі сучасного соціуму	Знати: характерні особливості фізичної культури і спорту як соціального інституту; соціальні функції фізичної культури; специфічні функції фізичної культури і спорту; роль фізичної культури і спорту в житті суспільства і людини. Вміти: розкрити характерні особливості фізичної культури і спорту як соціального інституту; узагальнити соціальні функції фізичної культури, специфічні функції фізичної культури і спорту; оцінити роль фізичної культури і спорту в житті суспільства і людини.	Контрольні запитання. Творчі завдання. Тестові завдання. Написання рефератів
5.	Соціокультурний зміст фізичної культури і спорту. Соціальне і біологічне у фізичній культурі	Знати: ціннісний потенціал фізичної культури і спорту; особливості виховання фізичною культурою і спортом духовно – моральних якостей	Контрольні запитання. Творчі завдання.

	особистості	особистості Вміти: застосувати ціннісний потенціал фізичної культури і спорту; використовувати особливості виховання фізичною культурою і спортом духовно – моральних якостей особистості	Тестові завдання. Написання рефератів
6.	Соціологічні проблеми спорту вищих досягнень і сучасного олімпійського руху	Знати: сутність співвідношення соціального і природного у становленні людини; роль біологічного і соціального у формуванні фізичної культури особистості Вміти: узагальнити співвідношення соціального і природного у становленні людини; обґрунтувати роль біологічного і соціального в формуванні фізичної культури особистості.	Контрольні запитання. Творчі завдання. Тестові завдання. Написання рефератів

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	80
Самостійна робота	10
Знання термінів	10
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за знання термінології	Разом
80	10	10	100
<ul style="list-style-type: none"> Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,8, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 80 балів. Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 80 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінки за знання термінології (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів. При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо. Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою). <p>Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>90-100 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може 			

аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Арон Реймон. Етапи розвитку соціальної думки. К.: Юніверс, 2018. 688 с. 2. Беляк Л. Шлях до маргіналів. Який він?. Людина і влада.. 2019. № 4.24 – 29 с. 3. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018. 140 с. 4. Вайс, Керол. Г. Оцінювання: Методи дослідження програм та політики. К.: Основи, 2020. 672 с. 5. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. К.: Основи, 2018. 534 с. 6. Вербець В. В. Соціологія. К.: Кондор, 2019. 7. Волович В. І. Соціологія. К.: Центр учбової літератури, 2019. 8. Герасимчук А.А. Конфлікти в організаціях і шляхи їх вирішення. Соціологія. Герасимчук А.А., Палеха Ю.І., Шиян О.М. К., 2022. С. 186-198. 9. Гіденс Ентоні. Соціологія. К.: Основи, 2019. 726 с. 10. Гірник А.М., Бобро А.Ю. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження: Навч. посіб. 2-е вид., випр. і доп. К.: Основи, 2019. 172 с. 11. Давидов П. Г., Кальянов А. В., Кирилова О. М., Поцулко О. А., Фадеева Г. С. Соціологія у схемах, таблицях та коментарях. Донецьк: Норд-Прес, 2019. 12. Дворецька Г.В. Соціологія праці. К.: КНЕУ, 2021. 13. Дворецька Г.В. Соціологія: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2019. 338 с. 14. Димитрова Л.М. Соціологія управління та організації: Навч. посіб. 2-е видання, виправл. і доповн. К.: ІВЦ Видавництво «Полі-техніка», ТОВ «Ліра К», 2021. 156 с. 15. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.). К.: Либідь, 2023. 336 с. 16. Злобіна О. Категорія «Особистості» у системі понять соціологічної теорії. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2021. № 2. 17. Злобіна О.Г., Тихонович В.О. Суспільна криза: життєві стратегії особистості. К., 2021. 18. Ішмуратов А.Т. Конфлікт і згода: основи когнітивної теорії конфліктів. К.: Наукова думка, 2022. 190 с. 19. Катаєв С.Л. Сучасне українське суспільство: Навч. посіб. К.: І Інтер навчальної літератури, 2019. 200 с. 20. Конфліктологія: Навч. посіб.. Л.М. Ємельяненко, В.М. Пстюх, Л.В. Торгова, А.М. Гриненко. К.: КНЕУ, 2022. 315 с. 21. Кушерець В.І. Знання як стратегічний ресурс суспільних трансформацій. К.: Знання України, 2019. 248 с. 22. Лукашевич М.П. Соціалізація. Виховні механізми і технології: Навч.-метод, 	

посіб. К.: МАУП, 2020.

23. Лукашевич М.П. Соціологія праці: Підруч. К.: Либідь, 2020. 440 с.
24. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Загальний курс: Підруч. К.: Каравела, 2020. 456 с.
25. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. посіб. К.: МАУП, 2021.
26. Нагаєв В.М. Конфліктологія: Курс лекцій (модульний варіант): навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 198 с.
27. Нагорний Б. Соціологія управління: пошук відповідей на виклик часу // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. №4. 2022.
28. Нестуля О. О., Нестуля С. І. Соціологія. К.: Центр учбової літератури, 2019.
29. Пестуля О.О., Нестуля С.І. Соціологія: Навч. комплекс дисциплін. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2018. 67 с.
30. Піча В.М. Соціологія. Навч. посіб. К.: Каравела. 2018. 248 с.
31. Піча В.М. Соціологія: Курс лекцій. К.: Заповіт, 2016. 344 с.
32. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття: посіб. К.: Либідь, 2016. 224 с.
33. Полтораки В.А. Соціологія. Основи соціології праці та управління: Соціологія: короткий енциклопедичний словник. За ред. В.І. Волович і В.І. Тарасенко. К.: Укр. центр духовної культури, 2018. 736 с.
34. Попова І.М. Соціологія. Пропедевтичний курс: Підруч. для студентів вищих навч. закл. 2-е вид. Київ: Тандем, 2018. 272 с.
35. Примуш М.В. Загальна соціологія: Навч. посібник. К.: ВД «Професіонал», 2019. 592 с.
36. Примуш М.В. Міждержавні конфлікти. Гіримуш М.В. Конфліктологія: Навч. посіб. К., 2018 С. 183-202.
37. Сірий С.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії. Навч. посіб. К.: Атіка, 2018. 480 с.
38. Соціологія культури: Навч. посіб. За ред. О.М. Семашко, В.М. Пічі. К.: Каравела; Львів: Новий Світ, 2022. 334 с.
39. Соціологія. Навч. посіб. Упорядник П.П. Марчук. Тернопіль: «Астон», 2018. 300 с.
40. Соціологія. Підруч. для студентів вищих навч. закл. За ред. В.Г. Городянська. К.: ВЦ «Академія», 2018. 560 с.
41. Соціологія. Посіб. для студентів вищ. навч. закл. За ред. В.Г. Городяненка. К.: ВЦ «Академія», 2017. 384 с.
42. Соціологія: короткий енциклопедичний словник. За ред. В.І. Волович, В.І. Тарасенко. К.: Укр. центр духовної культури, 2018. 736 с.
43. Соціологія: Курс лекцій. Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. За ред. В.М.Пічі. Львів: «Новий світ-2017», 2002.
44. Соціологія: Навч. посіб. За ред. С.О. Макєєва. 2-е вид., К.: Т-во «Знання», КОО, 2019. 455 с.
45. Соціологія: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. За ред. В.Г. Городяненка. К.: ВЦ «Академія», 2016. 560 с.
46. Соціологія: Підруч. За ред. В.Г. Городяненка. К.: Вид. центр «Академія», 2017. 560 с.
47. Соціологія: Підруч. За ред. В.П. Андрущенко та М.І. Горлача. Київ-Харків, 2018. 624 с.
48. Соціологія: терміни, поняття, персоналії: навчальний словник-довідник. За загальн. ред. В. М. Пічі. К.-Львів: Новий Світ, 2017..
49. Спеціальні та галузеві соціології: Навч. посіб. За ред. В.Є. Пилипенка. К.: Каравела, 2016. 304 с.
50. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій. Видання четверте, перероблене і доповнене. Львів, Кальварія, 2019.
51. Шулега М.О. Соціальний ареал особистості. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2018. № 2.
52. Юрій М.Ф. Соціологія. К.: Данор, 2016. 552с.
53. Ягодка А.Г. Соціальна інфраструктура і політика: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 тел. +38(0342) 59-60-20 https://ktmfks.pnu.edu.ua/ e-mail: ktmfks@pnu.edu.ua
Викладач	Тягур Роман Степанович Кандид педагогічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	Номер мобільного телефону 0969198380 Корпоративна пошта roman.tiahur@pnu.edu.ua

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/ https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Виконання завдання пізніше	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у

встановленого терміну	<p>відповідності до « Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) » – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)» – стор. 3.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) – https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Тягур Роман Степанович.